

AKADEMIA WYCHOWANIA FIZYCZNEGO IM.
BRONISŁAWA CZECHA
W KRAKOWIE

KARTA PRZEDMIOTU

obowiązuje studentów, którzy rozpoczęli studia w roku akademickim 2014/2015

Wydział Rehabilitacji Ruchowej

Kierunek studiów: Fizjoterapia studia licencjackie I stopnia

Profil: Praktyczny

Forma studiów: Stacjonarne

Kod kierunku: 722

Stopień studiów: I

Specjalności: bez specjalności

1 PRZEDMIOT

NAZWA PRZEDMIOTU	Teoretyczne i praktyczne podstawy terapii sztuką (do wyboru)
KOD PRZEDMIOTU	RR722 PSB1
KATEGORIA PRZEDMIOTU	Przedmioty do wyboru
LICZBA PUNKTÓW ECTS	2.00
JĘZYK WYKŁADOWY	polski
SEMESTRY	2

2 FORMA ZAJĘĆ, LICZBA GODZIN W PLANIE STUDIÓW

SEMESTR	WYKŁAD	ĆWICZENIA	SEMINARIUM	ZAJĘCIA LABORATORYJNE	ZAJĘCIA KLINICZNE
2	14	0	0	28	0

3 CELE PRZEDMIOTU

- Cel1 Poznanie teoretycznych podstaw terapii sztuką przydatnych do korygowania różnego rodzaju dysfunkcji osób w różnym wieku.
- Cel2 Poznanie metod i technik wykorzystujących medium sztuki w szeroko rozumianej terapii.
- Cel3 Ukazanie możliwości wykorzystania prac rysunkowych jako środka komunikacji pozawerbalnej.
- Cel4 Ukazanie potrzeby wyzwalania twórczego potencjału jednostki i dążenia do stanu, w którym twórczość artystyczna podopiecznego pozwala mu odnaleźć sens istnienia.
- Cel5 Zapoznanie z różnorodnymi formami działalności twórczej człowieka znajdującymi zastosowanie w twórczej terapii sztuką.
- Cel6 Umie odpowiednio dobierać narzędzia i techniki twórcze w zależności od zaplanowanych i realizowanych działań terapeutycznych.

4 WYMAGANIA WSTĘPNE

- 1 Podstawowe wiadomości z zakresu kultury i sztuki.
- 2 Umiejętność samodzielnego i kreatywnego myślenia.

5 EFEKTY KSZTAŁCENIA

- EK1 Wiedza: Student ma podstawową wiedzę z zakresu terapii sztuką. Wie na czym polegają jej zasadnicze funkcje. Posiada wiedzę z zakresu najbardziej przydatnych technik artystycznych i form pracy wykorzystywanych w terapii różnych rodzajów dysfunkcji.
- EK2 Umiejętności: Umie swobodnie posługiwać się językiem sztuki i inspirować działania rozwijające twórczą inicjatywę wspomagającą proces terapii.
- EK3 Kompetencje społeczne: Wykazuje się dużą wrażliwością i empatią, potrafi szanować autonomię osób i grup społecznych z którymi pracuje.

6 TREŚCI PROGRAMOWE

WYKŁAD

LP	TEMATYKA ZAJĘĆ OPIS SZCZEGÓŁOWY BLOKÓW TEMATYCZNYCH	LICZBA GODZIN
W1	Podstawowe zadania i rodzaje terapii zajęciowej (ergoterapia, socjoterapia i arteterapia).	2
W2	Najczęściej stosowane techniki i metody pracy w terapii sztuką.	2
W3	Historia i proveniencja terapii sztuką - jej pionierzy.	1
W4	Zmiany w podejściu do niepełnosprawności we współczesnej Polsce.	1
W5	Teoretyczne podstawy terapii sztuką i jej dziedziny wykorzystywane w praktyce terapeutycznej.	1
W6	Wielowymiarowość zajęć terapii sztuką (korygowanie zaburzeń (katartyczna rola sztuki).	1
W7	Łączeni sztuki i ludoterapii w procesie rehabilitacji osób niepełnosprawnych.	1
W8	Testy rysunkowe jako środek komunikacji pozawerbalnej.	1
W9	Proces twórczy jako siła uzdrawiająca.	1
W10	Sztuka użytkowa przykładem kreatywnych zajęć terapeutycznych jej rodzaje i możliwości praktycznego wykorzystania.	1
W11	Media sztuki.	1
W12	Terapia sztuką - podsumowanie	1
	RAZEM	14

ĆWICZENIA

LP	TEMATYKA ZAJĘĆ OPIS SZCZEGÓŁOWY BLOKÓW TEMATYCZNYCH	LICZBA GODZIN
W1	Wybrane elementy z terapii zajęciowej - terapia sztuką - definicja, cele, funkcje i techniki.	1
W2	Teoretyczne podstawy arteterapii jako szeroko rozumianej terapii sztuką, wykorzystującej różne media sztuki, ułatwiające ekspresję twórczą.	1
W3	Terapia sztuką - wyzwianie twórczego potencjału jednostki jako siły przywracającej jej dobrostan fizyczny, psychiczny i społeczny.	1
W4	Ludoterapia - zabawa i jej rola w prowadzeniu zajęć terapeutycznych. Integracja grupy. Wyzwalanie naturalnej spontaniczności ułatwiającej przełamanie bariery wstydu i nieśmiałości. Zabawy z grupą pacjentów.	1
W5	Twórca i jego dzieło. Proces twórczy jako siła uzdrawiająca - łączenie różnych mediów sztuki. Projektowanie, wykonywanie i prezentacja "na wybiegu" papierowych strojów.	1
W6	Sztuka użytkowa przykładem kreatywnych zajęć terapeutycznych. Tworzenia artystycznych artefaktów w oparciu o polską wielowiekową tradycję Świąt Bożego Narodzenia i Wielkiejnocy. Kształtowanie empatii, korygowanie zaburzonych relacji osób dysfunkcyjnych w rodzinie, grupie i środowisku.	1
W7	Eliminowanie dysgrafii i afazji motorycznej (zaburzenia w mówieniu, czytaniu, rozumieniu i pisaniu). Kaligrafia. Rola doboru atrakcyjnych i niekonwencjonalnych narzędzi służących pisaniu. Usprawnianie grafomotoryki.	1
W8	Twórczość plastyczna jako środek komunikacji pozawerbalnej. Testy rysunkowe. Przykłady prac prezentujących dysfunkcje fizyczne, psychiczne i społeczne.	1
W9	Usprawnianie koordynacji psychomotorycznej. Wpływ samodzielnie wykonanych artefaktów na dobrostan psychofizyczny osób dysfunkcyjnych. "Zabawki z lamusa".	1
W10	Sztuka origami i możliwości jej wykorzystania w zajęciach terapeutycznych. Zwiększanie stopnia samooceny pacjenta poprzez zapewnienie sukcesu i satysfakcjonującą zabawę. Katartyczna rola sztuki.	1
W11	Grafika. Tworzenie pełnowartościowych dzieł sztuki przez pacjentów nieobdarzonych talentem plastycznym. Wpływ sukcesu twórczego na jednostkę.	1
W12	Land art - sztuka ziemi. Otaczający nas świat jako źródło inspiracji i medium działań twórczych.	1
W13	Omówienie sposobu przygotowania portfolio - zasady doboru materiałów do prezentacji.	1
W14	Posumowanie. Wykorzystanie medium sztuki w terapii.	1
	RAZEM	14

ZAJĘCIA LABORATORYJNE

LP	TEMATYKA ZAJĘĆ OPIS SZCZEGÓŁOWY BLOKÓW TEMATYCZNYCH	LICZBA GODZIN
S1	Zajęcia organizacyjne: zapoznanie z tematyką zajęć, głównymi celami i literaturą przedmiotu.	2
S2	Zajęcia integracyjne - zabawy w grupie. Integrowanie grupy, kształtowanie postaw wzajemnego zrozumienia, tolerancji i wsparcia.	2
S3	Pokaz mody - tworzenie papierowych strojów. Łączenie różnych mediów sztuki. Pomysłowość i ekspresja twórcza.	2
S4	Grafika artystyczna. Sztuka drukowania, technika frottage.	2
S5	Płaskorzeźba. Tworzenie wielofigurowych kompozycji plastycznych. "Artystyczne tableau" grupy.	4
S6	Interdyscyplinarne formy terapii sztuką - teatr lalkowy.	4
S7	Rzemiosło artystyczne: sztuka wywodząca się z polskiej tradycji.	2

ZAJĘCIA LABORATORYJNE

LP	TEMATYKA ZAJĘĆ OPIS SZCZEGÓŁOWY BLOKÓW TEMATYCZNYCH	LICZBA GODZIN
S8	Sztuka użytkowa - zmieniamy otaczający nas świat. Twórcze kreowanie własnego otoczenia.	2
S9	Sztuka składania papieru.	2
S10	Pozawerbalne formy komunikowania się i ich rola w procesie rehabilitacji. Testy rysunkowe.	4
S11	Terapia sztuką - jej rola w wyzwaniu twórczego potencjału jednostki podsumowanie.	2
	RAZEM	28

7 METODY DYDAKTYCZNE

- M1 Ćwiczenia laboratoryjne
- M2 Dyskusja
- M3 Praca w grupach
- M4 Prezentacje multimedialne
- M5 Wykłady

8 OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA

FORMA AKTYWNOŚCI	ŚREDNIA LICZBA GODZIN NA ZREALIZOWANIE AKTYWNOŚCI
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim, w tym:	
Godziny wynikające z planu studiów	42
Konsultacje przedmiotowe	0
Egzaminy i zaliczenia w sesji	0
Inne	
Godziny bez udziału nauczyciela akademickiego wynikające z nakładu pracy studenta, w tym:	
Przygotowanie się do zajęć, w tym studiowanie zalecanej literatury	2
Opracowanie wyników	0
Przygotowanie raportu, projektu, prezentacji, dyskusji	0
przygotowanie materiałów do zajęć i portfolio	6
SUMARYCZNA LICZBA GODZIN DLA PRZEDMIOTU WYNIKAJĄCA Z CAŁEGO NAKŁADU PRACY STUDENTA	50
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU	2

9 METODY OCENY

OCENA FORMUJĄCA

F1	Ćwiczenie praktyczne
F2	Projekt indywidualny
F3	Projekt zespołowy
F4	Aktywność na zajęciach
F5	Obserwacja

OCENA PODSUMOWUJĄCA

P1	Obserwacja
P2	Aktywność na zajęciach
P3	Portfolio

WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU

1	aktywny udział w zajęciach
2	realizacja poszczególnych ćwiczeń warsztatowych
3	staranność wykonywanych ćwiczeń

OCENA AKTYWNOŚCI STUDENTA BEZ UDZIAŁU NAUCZYCIELA AKADEMICKIEGO

1	Inne
---	------

KRYTERIA OCENY

EFEKT KSZTAŁCENIA 1	
NA OCENĘ 3	Student ma podstawową wiedzę z zakresu terapii sztuką i jej roli w minimalizowaniu i eliminowaniu różnych rodzajów dysfunkcji.
NA OCENĘ 4	Student wie, na czym polega terapia sztuką. Posiada dobrą znajomość technik arteterapeutycznych stosowanych w łagodzeniu i eliminowaniu różnych rodzajów dysfunkcji.
NA OCENĘ 5	Student posiada szeroką wiedzę z zakresu terapii sztuką, zna rodzaje przydatnych metod i technik skutecznego jej stosowania. Zna przydatność języka sztuki w działaniach leczniczych, profilaktycznych, reedukacyjnych i resocjalizacyjnych.
EFEKT KSZTAŁCENIA 2	
NA OCENĘ 3	Student umie posługiwać się językiem sztuki i świadomie wykorzystywać jego różne media. Wykazuje podstawową aktywność w realizacji zadań laboratoryjnych.
NA OCENĘ 4	Student świadomie wykorzystuje różne media sztuki i potrafi dostosować je do szeroko rozumianej rehabilitacji fizycznej, psychicznej i społecznej. Wykazuje przeciętną kreatywność.
NA OCENĘ 5	Student swobodnie wykorzystuje medium sztuki i najbardziej przydatne w pracy terapeutycznej formy i techniki plastyczne. Jest kreatywny, umie dostosować metody i techniki do potrzeb usprawniania umysłowego i fizycznego pacjenta, łagodzenia zaburzeń psychicznych i społecznych, przywracania "jakości życia" osobom wypalonym zawodowo i ludziom starym.
EFEKT KSZTAŁCENIA 3	
NA OCENĘ 3	Student wykazuje cechy otwartości i empatii. Potrafi podmiotowo traktować osobę podopieczną. W sposób zadowalający wchodzi w interakcje z innymi członkami grupy podczas realizacji zadań zespołowych. Dbą o własną godność i okazuje szacunek innym.
NA OCENĘ 4	Studenta cechuje wrażliwość i empatia. Umie tworzyć atmosferę sprzyjającą otwarciu się na drugiego człowieka, zachęcającą do ujawniania problemów i emocji, co prowadzi do łagodzenia napięć, przeciwdziałania niepowodzeniom i frustracji. Potrafi motywować innych do działania i współpracy.
NA OCENĘ 5	Student przejawia wysoki poziom wrażliwości i empatii. Ma pozytywny stosunek do siebie i innych. Podmiotowo traktuje podopiecznych. Jest zaangażowany i kreatywny, potrafi zdobyć zaufanie jednostki i grupy, umiejętnie motywuje innych do aktywności i współdziałania, do pokonywania przeciwności losu.

10 MACIERZ REALIZACJI PRZEDMIOTU

EFEKTY KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU	ODNIESIENIE DO EFEKTÓW KIERUNKOWYCH	CELE PRZEDMIOTU	TREŚCI PROGRAMOWE	METODY DYDAKTYCZNE	SPOSOBY OCENY
EK1	K_W05 K_W08 K_W09	Cel1 Cel2 Cel4 Cel5	W1 W2 W3 W4 W5 W6 W7 W8 W9 W10 W11 S2 S3 S4 S5 S6 S7 S8 S9 S10 S11	M1 M2 M3 M4 M5	F1 F2 F3 F4 F5 P1 P2 P3
EK2	K_U01 K_U02 K_U10 K_U11 K_U12	Cel2 Cel3 Cel6	S1 S2 S3 S4 S5 S6 S7 S8 S9 S10	M1 M2 M3 M4	F1 F2 F3 F4 F5 P1 P2 P3
EK3	K_K01 K_K02 K_K03	Cel1 Cel4 Cel5	W1 W3 W4 W6 W7 W12 S1 S2 S3 S5 S6 S11	M1 M2 M3 M5	F1 F3 F4 F5 P1 P2 P3

11 WYKAZ LITERATURY

LITERATURA PODSTAWOWA:

- 1 **Arciszewska - Binnebesse Alina** — *Szczęśliwy świat tworzenia, czyli arteterapia, materiały metodyczne do pracy z dziećmi, młodzieżą oraz osobami dorosłymi, w szkołach i gimnazjach, w placówkach szkolno - wychowawczych szkolnictwa specjalnego, w świetlicach szkolnych i terapeutycznych, na koloniach, obozach iwycieczkach*, Toruń, 2003, BEA
- 2 **Red. Wiesław Karolak, Barbara Kaczorowska** — *Arteterapia w medycynie i edukacji*, Łódź, 2008, Wyższa szkoła Humanistyczno - Ekonomiczna
- 3 **Handford Olga, Karolak Wiesław** — *Zabawa (z) przedmiotami w twórczym rozwoju i arteterapii*, Łódź, 2008, Wyższa Szkoła Humanistyczno - Ekonomiczna
- 4 **Klaus W. Vopel** — *Zabawy interakcyjne dla dzieci T1 - T6*, Kielce, 2003, Jedność

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

- 1 **Gładyszewska - Cylulko Joanna** — *Wspomaganie dzieci nieśmiałych poprzez wizualizację i inne techniki arteterapii*, Kraków, 2007, Oficyna Wydawnicza Impuls
- 2 **Oster Gerald D., Gould Patricia** — *Rysunek w psychoterapii*, Gdańsk, 2003, Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne
- 3 **Polskie Stowarzyszenie Terapii Przez Sztukę** — *arteterapia.pl*, Lublin, 2013, WN UMCS

12 INFORMACJE O NAUCZYCIELACH AKADEMICKICH

OSOBA ODPOWIEDZIALNA ZA KARTĘ

dr hab. Marek Pokutycki (kontakt: pokutycki@poczta.fm)

OSOBY PROWADZĄCE PRZEDMIOT

dr hab. Marek Pokutycki (kontakt: pokutycki@poczta.fm)

13 ZATWIERDZENIE KARTY PRZEDMIOTU DO REALIZACJI

(miejscowość, data)

(odpowiedzialny za przedmiot)

(kierownik)

(dziekan)

PRZYJMUJĘ DO REALIZACJI (data i podpisy osób prowadzących przedmiot)

.....